

REFERAT Sundhedsråd Sønderjylland d. 26-05-2026

Mødedato Tirsdag d. 26. maj 2026 kl. 08:00

Mødested Mødelokale F, Sygehus Sønderjylland Aab, Bygning F

Mødedeltagere Susanne Eilersen, O, Mette Bossen Linnet, V, Allan Emiliussen,
V, Anette Abildgaard Larsen, C, Didde Lauritzen, A, Jette Damsø
Henriksen, A, Michael Christensen, F, Signe Knappe, V, Tage
Petersen, V

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Foretræde.....	4
Drøftelse af vision for Sundhedsråd Sønderjyllands arbejde.....	5
Godkendelse af tværsektoriel samarbejdsaftale på børne- og ungeområdet i Region Syddanmark.....	7
Godkendelse af samarbejdsaftale med Bedre Psykiatri.....	9
Drøftelse af lokale muligheder for sociale investeringer.....	11
Lukket sag: Rehabilitering på specialiseret niveau.....	13
Godkendelse af forankring af InterReg Europe projektet HR4ALL om overvægt.....	14
Drøftelse af regional sundhedsplan 2027-2030.....	16
Drøftelse af ansøgning om ny bevilling til Steno Diabetes Center Odense.....	18
Orientering om visions- og strategiproces på Sygehus Sønderjylland.....	22
Orientering om mødekalender.....	24
Eventuelt.....	25
Underskriftsside.....	26

Punkt 1: Godkendelse af dagsordenen

25/53155

Resumé

Dagsordenen godkendes.

Sagsfremstilling

I dette punkt godkender sundhedsrådet den foreliggende dagsorden til dagens møde.

Indstilling

Det indstilles:

At Sundhedsråd Sønderjylland godkender dagsordenen.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Godkendt.

Punkt 2: Foretræde

26/17350

Resumé

Jacob Schønberg ønsker foretræde for Sundhedsråd Sønderjylland.

Sagsfremstilling

Jacob Schønberg har anmodet om foretræde for rådet i forbindelse med et ønske om etablering af en ”Quick Klinik”:
”Formålet skal være at scanne så mange borgere for knogleskørhed som muligt ... Samtidigt kan det være relevant at lave ultralydscanning på kvinder for at konstatere endometriose.”

Endometriose er, når livmoderslimhinde-lignende væv vokser uden for livmoderen og giver smerter og evt. nedsat frugtbarhed.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Til orientering.

Punkt 3: Drøftelse af vision for Sundhedsråd Sønderjyllands arbejde

25/53155

Resumé

Sundhedsråd Sønderjylland har på møderne i januar og februar 2026 indledt arbejdet med at formulere en fælles vision for rådets fremadrettede arbejde med at udvikle sundhedsvæsenet i Sønderjylland. På mødet i maj fortsætter Sundhedsrådet visionsdrøftelserne med fokus på visionens indhold og politiske prioriteringer.

Formålet med drøftelsen er at skabe en fælles politisk retning for, hvad Sundhedsrådet særligt vil lykkes med i arbejdet med nærsundhedsplanen, og hvad borgerne i Sønderjylland konkret skal opleve som følge heraf. Drøftelsen skal samtidig tydeliggøre, de politiske prioriteringer og hensyn der skal være styrende for det videre arbejde.

Visionen skal tage afsæt i de lokale styrker og behov der kendetegner Sønderjylland og omsætte intentionerne i sundhedsreformen til en sønderjysk kontekst. Dermed skal visionen fungere som fælles politisk pejlemærke for det lokale samarbejde mellem kommuner, region og øvrige aktører.

Sagsfremstilling

Sundhedsråd Sønderjylland skal formulere en vision for arbejdet med udviklingen af et nært, lige og sammenhængende sundhedsvæsen i Sønderjylland. Visionen skal være et bærende element i nærsundhedsplanen og sætte politisk retning for Sundhedsrådets samlede prioriteter.

Sundhedsrådet indledte i januar og februar 2026 arbejdet med at drøfte visionens retning. På mødet i maj fortsætter drøftelserne med henblik på at gøre visionen mere konkret og anvendelig i det videre arbejde med nærsundhedsplanen.

Drøftelsen bliver tilrettelagt som en faciliteret politisk dialog, med fokus på:

- hvad Sundhedsrådet vil lykkes med gennem nærsundhedsplanen.
- hvilke forandringer borgerne i Sønderjylland skal opleve, herunder hvad der er særligt vigtigt i en sønderjysk sammenhæng.
- hvad det politisk kræver at realisere ambitionerne, herunder prioriteringer.

Drøftelsen skal bringe Sundhedsrådet tættere på en fælles politisk retning for visionens indhold og give sekretariatet tydelige pejlemærker og input, som kan anvendes i det videre arbejde med visionens formulering og nærsundhedsplanens indhold. Det er ikke et mål på mødet at vedtage eller fastlægge en endelig vision.

Visionens politiske afsæt i sundhedsreformen

Visionen skal tage afsæt i intentionerne i sundhedsreformen 2024 og omsætte dem til en sønderjysk virkelighed, hvor de geografiske forhold, lokale styrker og det allerede eksisterende samarbejde på tværs af sektorer tænkes aktivt ind. Visionen skal således bidrage til et mere nært, lige og sammenhængende sundhedsvæsen

I april 2026 blev Sundhedsrådet præsenteret for lokale resultater fra sundhedsprofilundersøgelsen og Sundhedsdatastyrelsens datapakker. Data giver et fælles billede af de sundhedsmæssige udfordringer i Sønderjylland og understøtter drøftelsen af, hvordan de lokale forhold og erfaringer kan omsættes til politisk prioriteringer i nærsundhedsplanen.

Afvikling af visionsdrøftelsen og den videre proces

Visionsdrøftelsen bliver gennemført i samarbejde med Komponent, som tilrettelægger og faciliterer sessionen. Drøftelsen bygger på politisk dialog i mindre grupper og fælles opsamling i plenum.

Metoden skaber rum for politiske prioriteringer og perspektiver. Drøftelsen vil resultere i mundtlige og skriftlige input, som efterfølgende bliver anvendt i den videre proces.

Arbejdet med nærsundhedsplanen bliver tilrettelagt som en dynamisk proces med løbende politiske temadrøftelser frem mod efteråret 2026. Visionen vil være et væsentligt politisk udgangspunkt for drøftelserne og kan kvalificeres i takt med processens afvikling.

De kommunale sundhedsdirektører deltager under punktet.

Indstilling

Det indstilles:

At vision for Sundhedsråd Sønderjylland i relation til nærsundhedsplanen med fokus på politiske prioriteringer og lokale forhold drøftes.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Drøftet.

Input fra drøftelsen indgår i det videre arbejde med visionen.

Bilag

Punkt 3 - Politisk visionsdrøftelse frem mod nærsundhedsplanen sundhedsråd sønderjylland. 26. maj 2026 (003)

Punkt 4: Godkendelse af tværsektoriel samarbejdsaftale på børne- og ungeområdet i Region Syddanmark

24/59666

Resumé

Der forelægges en revideret tværsektoriel samarbejdsaftale på børne- og ungeområdet i Region Syddanmark til behandling. Aftalen skal bidrage til fælles retning og tilgang på tværs af sektorer i forhold til forebyggelse af mistrivsel og forhindre, at mistrivsel udvikler sig til psykisk sygdom, samtidig med at de rette børn og unge henvises til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatrien.

Det indstilles, at sundhedsrådet anbefaler, at Regionsrådet godkender aftalen. Aftalen kan med fordel indgå i arbejdet med nærsundhedsplanen.

Sagsfremstilling

En tværsektoriel arbejdsgruppe har udarbejdet en revideret samarbejdsaftale på børne- og ungeområdet i Region Syddanmark (se bilag). Aftalen har været i bred høring og har mødt opbakning fra høringsparterne i både region, kommuner og almen praksis.

Aftalen sætter en fælles retning for samarbejdet med fokus på et fælles trivselsbegreb, en trinmodel samt en række konkrete indsatser. Centralt er en fælles tilgang til mistrivsel og en tidligere og mere koordineret indsats på tværs af sektorer. Formålet er at styrke børn- og unges trivsel, forebygge mistrivsel og forhindre, at det udvikler sig til psykisk sygdom, samtidig med at de rette børn og unge henvises til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatrien.

Aftalen foreslår, at følgende indsatser prioriteres først:

- Styrke hverdagssprog og en pædagogisk tilgang i forhold til mistrivsel.
- Direkte elektronisk korrespondancemulighed til kommunen ved begyndende eller lettere udfordringer eller mistrivsel.
- Styrkede og målrettede henvisninger til Børne- og Ungdomspsykiatrien.
- Gennemgående koordineringsopgave i kommunen.
- Kendskab til og anvendelse af Fremskudt funktion og De Lettilgængelige tilbud.
- Årlig tværsektoriel temadag.
- Overordnet tværsektorielt chefnetværk på børne- og ungeområdet.

Derudover er der beskrevet en række øvrige indsatser, man i sundhedsrådet med fordel også kan arbejde med at gennemføre.

Implementeringen forankres lokalt i sundhedsrådsområdet, hvilket giver mulighed for politisk prioritering i sundhedsrådet. De lokale indsatser, som det enkelte sundhedsråd vælger at prioritere, kan med fordel indgå i arbejdet med den kommende nærsundhedsplan.

Ud over de lokale implementeringsindsatser etableres et overordnet tværsektorielt chefnetværk, som skal følge implementeringen og understøtte tværgående videndeling i relation til samarbejdsaftalen.

Proces

Når sundhedsrådene har behandlet sagen, tilgår den forretningsudvalg og regionsrådet i august måned 2026.

De kommunale sundhedsdirektører deltager under punktet.

Indstilling

Det indstilles at Sundhedsråd Sønderjylland anbefaler Regionsrådet:

At den tværsektorielle samarbejdsaftale på børne- og ungeområdet i Region Syddanmark godkendes.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Indstillingen anbefales over Regionsrådet.

Der er opmærksomhed på den geografiske udbredelse af tilbuddet i forhold til målgruppen.

Der iværksættes en undersøgelse af, hvad der er af kommunale tilbud på børne- og ungeområdet.

Bilag

Tværsektoriel samarbejdsaftale på børne- og ungeområdet i Region Syddanmark

Punkt 5: Godkendelse af samarbejdsaftale med Bedre Psykiatri

26/3958

Resumé

Den reviderede samarbejdsaftale mellem Region Syddanmark og Bedre Psykiatri skal godkendes i Regionsrådet. Samarbejdsaftalen understøtter Psykiatriplan 2026-2032 og omfatter blandt andet pårørendekurser samt videreudvikling af indsatser for pårørende og forældre til børn og unge med psykiatriske sygdomme. Aftalen skal bidrage til et styrket samarbejde med civilsamfundsorganisationer til gavn for patienter og pårørende.

Sagsfremstilling

I Psykiatriplan 2026-2032 lægges der op til en styrkelse af samarbejdet med civilsamfundet som led i udviklingen af mere sammenhængende indsatser for patienter og pårørende. Indsats 2 i Psykiatriplanen lægger op til indgåelse af partnerskaber med civilsamfundsorganisationer med henblik på at styrke samarbejdet om støtte og aktiviteter til patienter og pårørende. Indsats 4 i Psykiatriplanen lægger op til etablering og udbredelse af uddannelses tilbud til forældre til børn og unge med psykiatriske sygdomme i samarbejde med patient- og pårørendeforeninger.

På baggrund af et møde mellem Bedre Psykiatri og Region Syddanmark i januar 2026 er der udarbejdet udkast til revideret samarbejdsaftale mellem Bedre Psykiatri og Region Syddanmark (vedlagt som bilag).

Der er etableret pårørendekurser i regi af psykiatrien, som gennemføres i samarbejde mellem PsykInfo, de psykiatriske afdelinger og Bedre Psykiatri. Kurserne er gruppebaserede forløb rettet mod pårørende til mennesker med psykisk sygdom og har til formål at styrke de pårørendes viden om sygdom, håndtering af hverdagsliv samt deres muligheder for at støtte den pågældende.

PsykInfo varetager formidling og koordinering af kurserne, mens sygehusene bidrager med lokaler, og medarbejdere i psykiatrien medvirker til at formidle til patienter og pårørende, at Bedre Psykiatri tilbyder pårørendekurser. De psykiatriske afdelinger bidrager desuden med fagligt indhold, og Bedre Psykiatri bidrager med erfaringsbaseret viden og medvirker til gennemførelse af forløbene.

Bedre Psykiatri er indsatsansvarlig og varetager ledelse og administration af indsatserne samt har det overordnede ansvar for den faglige kvalitet, drift, personaleressourcer og øvrig finansiering. Indsatserne er således allerede etableret og forankret i den eksisterende drift.

Der er enighed mellem parterne om, at samarbejdet er velfungerende og værdifuldt for pårørende, og at der er grundlag for at fortsætte og videreudvikle samarbejdet mellem Bedre Psykiatri og Region Syddanmark. Særligt er der en fælles ambition om både at styrke Pårørendekurset og arbejde videre med nye indsatser, herunder en kommende forældreindsats.

Proces

De kommunale sundhedsdirektører deltager under punktet.

Indstilling

Det indstilles, at Sundhedsråd Sønderjylland anbefaler Regionsrådet:

At samarbejdsaftalen godkendes.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Indstillingen anbefales overfor Regionsrådet.

Bilag

Samarbejdaftale mellem Region Syddanmark og Bedre Psykiatri

Fortsat samarbejde om PårørendeKurset

Punkt 6: Drøftelse af lokale muligheder for sociale investeringer

26/1426

Resumé

Med afsæt i budgetaftalen for 2025 godkendte Regionsrådet den 15. december 2025 en samarbejdsaftale med Den Sociale Investeringsfond. Med budgetaftalen for 2026 er der afsat en central pulje, som blev udmøntet af Regionsrådet den 27. april 2026. Samarbejdsaftalen og midlerne forankres i Regionsrådet, mens sundhedsrådene skal være drivende på konkrete sociale investeringsprojekter. Regionsrådet efterspørger, at sundhedsrådene indleder en drøftelse om lokale muligheder vedrørende sociale investeringer, og at disse evt. kan indgå i arbejdet med nærsundhedsplaner.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark og Den Sociale Investeringsfond (DSI) har indgået en samarbejdsaftale med det formål at fremme parternes samarbejde om sociale investeringer. Regionsrådet godkendte aftalen den 15. december 2025.

Samarbejdet skal bidrage til at udvikle og realisere indsatser, der forbedrer borgernes sundhed og livsvilkår, og samtidig understøtte en mere bæredygtig anvendelse af de offentlige ressourcer. Aftalen skal desuden være med til at opbygge et fælles erfaringsgrundlag og modne markedet for sociale investeringer i en regional kontekst – herunder lokalt i sundhedsrådenes geografiske områder. Samarbejdsaftalen er vedhæftet.

DSI har det overordnede ansvar for udvikling af business cases, beregningsmodeller og betalingsmekanismer i de konkrete investeringsprojekter. Region Syddanmark har ansvar for at identificere relevante og skalerbare indsatser i krydsfeltet mellem regional og kommunal opgaveløsning og for at inddrage relevante samarbejdspartnere.

Regionsrådet har identificeret tre overordnede fokusområder i samarbejdet, som skal sætte retning for arbejdet med sociale investeringer i Region Syddanmark:

- Helhedsorienterede indsatser: At hjælpe borgere i deres nærmiljø
- Børn og unges trivsel: At forebygge mistrivsel i tæt samarbejde mellem kommuner, skoler og sundhedsvæsenet
- Lighed i sundhed: At sørge for, at alle får samme muligheder for et sundt liv.

Hvad er sociale investeringer, og hvordan fungerer det?

Den Sociale Investeringsfond beskæftiger sig primært med sociale effektinvesteringer. En social effektinvestering er ét blandt flere instrumenter til at finansiere velfærdsindsatser under fællesbetegnelsen sociale investeringer.

I en social effektinvestering går en myndighed, en investor og en leverandør sammen om en indsats, der skal hjælpe en bestemt målgruppe. Investoren stiller risikovillig kapital til rådighed, så myndigheden kan indgå en aftale med en leverandør om at gennemføre indsatsen. Indsatsen kan også leveres af myndigheden selv. Se også figuren på side 5 i samarbejdsaftalen.

Før indsatsen sættes i gang, aftaler parterne en række konkrete mål – såkaldte betalingsmål – som indsatsen skal leve op til. Hvis resultaterne opnås, betaler myndigheden investeringen tilbage, eventuelt sammen med yderligere resultatbetalere som for eksempel andre myndigheder eller filantropiske fonde. Hvis målene derimod ikke opfyldes, betaler myndigheden kun en del af beløbet eller slet ikke, og investoren bærer tabet. [Læs evt. nærmere på investeringsfonden hjemmeside.](#)

I nærværende sag opfordres sundhedsrådet til at drøfte lokale muligheder vedrørende sociale investeringer. DSI har udarbejdet vedhæftede idékatalog som et konkret redskab til drøftelsen, og stiller sig gerne til rådighed til en uforpligtende drøftelse om, hvordan sociale investeringer konkret kan bringes i spil med afsæt i de ambitioner og ideer, sundhedsrådet har. Regionsrådet foreslår, at sociale investeringer som indsats og metode kan indgå som led i arbejdet med nærsundhedsplanerne.

Regionsrådet har med budgetaftalen for 2026 afsat en central pulje til udmøntning af samarbejdsaftalen. Regionsrådet udmøntede den 27. april 2026 midlerne og besluttede, at samarbejdsaftalen og midlerne forankres centralt, mens arbejdet med at identificere og udvikle konkrete investeringsprojekter skal drives af sundhedsrådene med afsæt i lokale behov og udfordringer. Midlerne, der er afsat i Budget 2026, er en engangspulje. Der kan derfor opstå behov for at skaffe yderligere finansiering for at iværksætte investeringsprojekterne.

Puljemidlerne uddeles efter først til mølle-princippet. Hvis et sundhedsråd har ønske om at iværksætte et konkret projekt, kan forslaget stilles til Regionsrådet, og der kan søges om anvendelse af midler fra den centrale pulje.

Proces

De kommunale sundhedsdirektører deltager under punktet.

Indstilling

Det indstilles:

At muligheder og proces vedrørende sociale investeringer drøftes.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Drøftet.

Bilag

Samarbejdsaftale mellem Den Sociale Investeringsfond og Region Syddanmark

Idékatalog Den Sociale Investeringsfond 16-04-26

Punkt 7: Lukket sag: Rehabilitering på specialiseret niveau

Punkt 8: Godkendelse af forankring af InterReg Europe projektet HR4ALL om overvægt

26/18286

Resumé

EU-projektet "Healthy Regions 4All" har været i gang i 2 år (pr. 1. april 2026) og løber ind til 30. juni 2028. Målet med projektet er at udveksle erfaringer om håndtering af støtte til mennesker med svær overvægt samt drøfte udvikling og tilpasning af politiske strategier og indsatser, der understøtter det. Partnerne i projektet er Haderslev Kommune og Region Syddanmark, repræsenteret ved Sygehus Sønderjylland. På international side er der partnere med fra Holland, Spanien, og Slovenien. Haderslev Kommune er lead partner i projektet.

I sagen bedes sundhedsrådet godkende at den politiske forankring flyttes ind under Sundhedsrådet da den regionale-kommunale politiske styregruppe i Sundhedscenter Haderslev, projektet oprindeligt var politisk forankret under, er nedlagt.

I Interreg Europe programmet er der desuden krav om, at de regionale partnere arbejder med afsæt i en konkret politisk aftale. Det politiske afsæt var oprindeligt Sundhedsaftalen 2024-2027, og det foreslås nu, at det fremover er i den kommende nærsundhedsplan.

Sagsfremstilling

Projektets formål

Det overordnede formål for projektet er at styrke partnernes indsatser til borgere med overvægt og svær overvægt og integrere både fysiske, mentale og sociale aspekter af overvægt i indsatserne.

Projektet har fokus på, hvordan sundhedsvæsenet kan blive bedre til at hjælpe borgere der lever med høj vægt. Det er forventningen, at den erfaring og viden, der kommer i løbet af projektet, vil kunne bidrage med forslag til ændringer/tillæg, som kan forbedre tilgang i både kommunen og i Region Syddanmark. Samtidig forventes det, at projektet vil bidrage til at skabe et inkluderende samfund, der fremmer livskvalitet, trivsel, social samhørighed, beskæftigelse og lighed for borgerne der lever med overvægt.

Projektet gennemføres som et internationalt udvekslingssamarbejde med læringsevents, erfarings- og medarbejderudveksling, som danner grundlag for nationale aktiviteter med relevante interessenter som borgere, medarbejdere, patientforeninger, videnscentre og politikere.

Projektets økonomi

Den samlede budgetramme for alle projektpartnere i det 4-årige projekt er 11,9 mio. kr., hvoraf InterReg Europe giver et tilskud på 80 % svarende til 9,4 mio. kr. Partneres medfinansiering på 20 % dækkes af medarbejdertimer. Projektet er derfor fuldt finansieret af de enkelte partnere i projektet.

Status og indsigter fra projektaktiviteterne

Projektet viser et behov for et kompetenceløft blandt fagpersoner i forhold til viden om overvægt, håndtering af den svære samtale samt forebyggelse af bevidst og ubevidst stigmatisering.

Samtidig peger indsigterne på manglende sammenhæng i borgerforløb, hvor borgere ofte skal gentage deres historie og risikerer at blive tabt i overgangene mellem kommune, region og øvrige aktører. Dette hænger sammen med begrænset kendskab til hinandens tilgange, manglende fælles retningslinjer og utilstrækkelig datadeling.

Endelig er der uklarhed om ansvarsplacering og opfølgning, når borgerens forløb afsluttes i henholdsvis kommunalt eller regionalt regi.

Projektkrav

Projektet skal, jf. programkrav, være med til at påvirke lokal politik- og strategiudvikling. I Danmark er der fokus på, at målsætninger omkring overvægt blandt voksne i Regions Syddanmarks sundhedsaftale imødekommes (fremover: nærsundhedsplanen). Konkret betyder det, at Haderslev Kommune og Sygehus Sønderjylland styrker samarbejdet om borgere med overvægt, og vil tilbyde helhedsorienterede indsatser til voksne borgere med en BMI over 30, i kombination med minimum en somatisk og/eller psykisk sygdom.

Udgangspunktet for projektet bliver implementering af en ny helhedsorienteret screeningsmetode til borgere med overvægt på Sygehus Sønderjylland. Dette er sket i efteråret 2023, i form af Det syddanske overvægtsinitiativ. Via dette projekt, ønskes særligt at styrke overgangen fra sygehus til kommune og videreudvikle det kommunale tilbud til borgere med overvægt. Intentionen er, at borgere med overvægt skal opleve et sammenhængende sundhedsvæsen, der styrker deres mulighed for at skabe en sundere livsstil.

Projektets formål og programkrav forudsætter politisk forankring på tværs af sundhedsområdet og det foreslås derfor at det har organisatorisk ophæng i Sundhedsråd Sønderjylland. På den baggrund anbefales det, at EU-projektet HR4All forankres politisk i Sundhedsråd Sønderjylland og at projektet og overvægt kobles til den kommende nærsundhedsplan for Sundhedsråd Sønderjylland.

Der lægges op til løbende afrapportering fra projektet med fokus på opnået viden og forslag til forbedringspotentialer samt mulighed for deltagelse i både nationale og internationale events.

Deltagelse

Direktør for Social og Sundhed, Trine Kragelund Jensen, Haderslev Kommune, deltager under punktet.

Indstilling

Det indstilles:

At forankring af EU-projektet HR4All i Sundhedsråd Sønderjylland godkendes.

At projektets afsæt i den kommende nærsundhedsplan godkendes.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Godkendt som indstillet.

Punkt 9: Drøftelse af regional sundhedsplan 2027-2030

25/46155

Resumé

Regionsrådet skal i hver valgperiode vedtage en regional sundhedsplan. Sundhedsrådet forelægges en disposition over emner til sundhedsplanen til drøftelse.

Sagsfremstilling

I Sundhedsloven er det bestemt, at Regionsrådet skal udarbejde en samlet plan for tilrettelæggelsen af regionens virksomhed på sundhedsområdet. Sundhedsplanen skal indeholde regionens samlede tilbud, visioner og planer på sundhedsområdet. Sundhedsplanen dækker typisk en valgperiode.

Regionsrådet vedtog i 2022 den nuværende sundhedsplan for perioden 2022-2026. Denne er vedlagt som bilag.

Som en del af sundhedsreformen skal indenrigs- og sundhedsministeren fastlægge en national sundhedsplan, som sætter retning for udvikling af sundhedsvæsenet, samt den nationale og decentrale sundhedsplanlægning.

Formålet med den nationale sundhedsplan er at etablere en fælles, overordnet strategisk referenceramme for områder, hvor der er behov for væsentlig udvikling og omstilling i det kommende årti.

I den decentrale sundhedsplanlægning skal regioner og kommuner tilrettelægge planlægningen i overensstemmelse med den nationale sundhedsplan. Regionsrådet skal ved udarbejdelse af den kommende regionale sundhedsplan herved sikre overensstemmelse med den kommende nationale sundhedsplan.

Sundhedsrådene skal med afsæt i den nationale sundhedsplan og i overensstemmelse med den regionale sundhedsplan udarbejde nærsundhedsplaner for deres respektive områder, der konkret beskriver omstilling og udbygning af det nære sundhedsvæsen.

Drøftelse af den regionale sundhedsplan 2027-2030

Til drøftelse i sundhedsrådet er vedlagt udkast til disposition for den regionale sundhedsplan 2027-2030. Dispositionen indeholder forslag til overordnede temaer og indhold i den regionale sundhedsplan.

Den regionale sundhedsplan foreslås delt op i følgende fem kapitler:

1. Indledning
2. Sundhedsplanen som ramme
3. Strategi og plangrundlag (lokale, regionale og nationale)
4. Sundhedsreformen som strategisk retning for sundhedsvæsenet
5. Sundhedsvæsenet i Region Syddanmark

I kapitel 1 beskrives Region Syddanmarks udgangspunkt for arbejdet med sundhedsreformen og sundhedsområdet generelt.

Kapitel 2 beskriver, hvordan den regionale sundhedsplan sætter rammer for: Den tværgående fordeling af kapacitet mellem sundhedsrådene (både sygehus og speciallægepraksis), tværgående planlægning af sygehusaktivitet, forsyning af funktioner, der kun leveres fra et eller få sygehuse. Hertil den præhospital indsats.

Kapitel 3 beskriver det strategiske og planmæssige grundlag for sundhedsområdet i Region Syddanmark. Her nævnes eksempler på væsentlige strategier og planer på sundhedsområdet.

Kapitel 4 beskriver opgaven med implementering af sundhedsreformen, herunder kobling til den nationale sundhedsplan og nærsundhedsplaner, integration og ligestilling af psykiatri og somatik, opgaveflytning og udadvendte sygehuse.

Kapitel 5 beskriver det faktuelle grundlag for sundhedsplanen og det aktuelle sundhedsvæsen i Region Syddanmark.

I vedlagte disposition uddybes nærmere, hvilke emner og underområder, der beskrives under de fem kapitler.

Det forventes, at Forretningsudvalget behandler et udkast til en regional sundhedsplan i september og herefter sender udkastet i bred høring i perioden medio september til medio november 2026, herunder høring i sundhedsrådene.

Proces

På mødet orienterer afdelingschef Helene Vestergaard, Sundhedsplanlægning, Regionshuset, om den regionale sundhedsplan.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Drøftet.

Bilag

Sundhedsplan 2022-2026

Udkast til disposition for regional sundhedsplan

Oplæg vedr. den regionale sundhedsplan

Punkt 10: Drøftelse af ansøgning om ny bevilling til Steno Diabetes Center Odense

25/57927

Resumé

Steno Diabetes Center Odense (SDCO) er etableret i 2018 med støtte fra Novo Nordisk Fonden og har i første bevillingsperiode haft en central rolle som specialiseret klinisk enhed og regional udviklingsaktør med stærk kobling mellem forskning, klinik og implementering.

Med ansøgningen om en ny bevilling fra Novo Nordisk Fonden fra 2028 lægges der op til et skifte mod en populationsbaseret og missionsdrevet indsats, hvor SDCO skal bidrage til forbedringer for hele diabetespopulationen gennem styrket regionalt, tværsektorielt og nationalt samarbejde.

Sundhedsrådene inviteres til at drøfte SDCO's fremtidige rolle som strategisk samarbejdspartner i udviklingen af sundhedsvæsenet.

Sagsfremstilling

Steno Diabetes Center Odense (SDCO) er etableret 1. januar 2018 på baggrund af en bevilling fra Novo Nordisk Fonden til Region Syddanmark for perioden 2018-2027. SDCO er evalueret i 2025 og har sammen med de fire andre danske Steno Diabetes Centre udviklet en fælles vision for arbejdet med diabetes i Danmark. På den baggrund har Novo Nordisk Fonden inviteret de danske regioner til at fremsende en ansøgning om en ny bevilling til de danske Steno Diabetes Centre med virkning fra 2028.

Regionsrådet har den 26. januar 2026 godkendt, at der udarbejdes en ansøgning til Novo Nordisk Fonden om ny bevilling til Steno Diabetes Center Odense.

Nedenfor beskrives SDCO's rolle og indsats i den første bevillingsperiode samt det skifte, der vil ske med en mulig ny bevilling.

Der lægges derudover op til en drøftelse af SDCO's roller og opgaver i Region Syddanmark i en ny bevillingsperiode.

SDCO's rolle i første bevillingsperiode (Steno 1.0)

I den første bevillingsperiode har SDCO haft en central rolle som både specialiseret klinisk enhed og regional udviklingsaktør. Udgangspunktet har været ambulatoriet i Odense, hvor SDCO har haft ansvar for patienter med type 1-diabetes og patienter med type 2-diabetes med særligt komplekse behov, samtidig med at centret har fungeret som en drivende kraft for udvikling af nye løsninger i diabetesbehandlingen.

En væsentlig styrke har været evnen til at koble forskning, klinik og implementering. SDCO har systematisk arbejdet med at udvikle, teste og implementere nye modeller for behandling, patientuddannelse og samarbejde på tværs af sektorer. Denne tilgang har gjort det muligt at skabe løsninger, der både er evidensbaserede og anvendelige i praksis – f.eks. inden for det bruger- og behovsstyrede ambulatorium, systematiserede opstartsforløb i almen praksis og patientuddannelse i samarbejde med kommuner.

SDCO har i første periode udviklet sig i rollen som brobygger mellem sygehus, kommuner og almen praksis. Gennem konkrete samarbejdsprojekter har centret bidraget til at skabe mere sammenhængende patientforløb og udvikle modeller, som kan anvendes bredere i sundhedsvæsenet – også uden for diabetesområdet. Som eksempel kan nævnes ”En god start med diabetes”, som er et pakkeforløb koordineret mellem almen praktiserende læge og kommune, som bl.a. har givet inspiration til de kommende kronikerpakker og har vundet Diabetesforeningens handlingspris. Se flere eksempler i vedhæftede bilag.

Det primære fokus i perioden har været hospitalssektoren og den population, der er tilknyttet ambulatorierne. Selvom der er opbygget stærkt samarbejde med primærsektoren, har SDCO ikke haft et direkte ansvar for den samlede diabetespopulation, og udvikling samt implementering i bred skala har været afhængig af lokale prioriteringer og samarbejdsrelationer.

SDCO's rolle i Steno 2.0

1. En udvidet populationsopgave

Fremadrettet er ambitionen, at SDCO bidrager til forbedringer i sundhed og livskvalitet for alle mennesker med diabetes – uanset hvor de modtager behandling. Det betyder et stærkere fokus på forebyggelse og tidlig opsporing og på den store gruppe af patienter med type 2-diabetes i almen praksis.

Dette skifte afspejler den bredere udvikling i sundhedsvæsenet som følger af sundhedsreformen, hvor der er behov for at arbejde mere proaktivt og differentieret med kroniske sygdomme. SDCO skal her bidrage med viden, data, metoder og konkrete løsninger, der kan understøtte en mere sammenhængende og bæredygtig indsats på tværs af sektorer.

2. En missionsdrevet tilgang til udvikling

Arbejdet i Steno 2.0 organiseres omkring tre overordnede missioner: Behandling, livet med diabetes og forebyggelse. Missionerne adresserer de største samfundsmæssige udfordringer på diabetesområdet og sætter en fælles retning for både nationale og regionale indsatser.

Dette indebærer et skifte fra en portefølje af enkeltstående projekter til en mere strategisk og koordineret indsats, hvor aktiviteter udvikles og prioriteres ud fra deres bidrag til fælles nationale mål og effekter. Der er samtidig en tydelig forventning om, at indsatser skal kunne skaleres og skabe varig forandring i praksis.

3. Styrket regionalt, nationalt og tværsektorielt samarbejde

SDCO har i den første bevillingsperiode udviklet et tæt samarbejde på tværs af sygehusene og særligt diabetesambulatorierne (både voksenambulatorierne og børne- og unge ambulatorierne) bl.a. om anvendelsen af diabetesteknologi, kompetenceudvikling og kvalitetsforbedringer. Dette samarbejde vil i en ny bevillingsperiode blive videreudviklet og udgøre et fælles regionalt omdrejningspunkt for udvikling i diabetesbehandlingen.

Realisering af de nye ambitioner kræver et langt tættere samarbejde – både mellem Steno Centrene og med det øvrige sundhedsvæsen. SDCO bliver i højere grad en del af et nationalt økosystem, hvor udvikling, forskning og implementering sker i fællesskab. Samtidig bliver samarbejdet med primærsektoren endnu mere centralt. SDCO har ikke myndighedsansvar i kommuner eller almen praksis, og effekten afhænger derfor af stærke partnerskaber og fælles prioriteringer.

Det stiller nye krav til SDCO's rolle som samarbejdspartner og til evnen til at skabe værdi for andre aktører fx gennem kompetenceudvikling, datadeling, beslutningsstøtte og udvikling af konkrete løsninger, der kan implementeres lokalt.

Det betyder også, at SDCO går fra at være meget stærkt forankret i Odense til at have en tydeligere regional rolle. Der lægges derfor fra SDCO's side op til at ændre navnet fra Steno Diabetes Center Odense til Steno Diabetes Center Syddanmark.

Hvad betyder det i praksis?

Samlet set betyder udviklingen, at SDCO i højere grad skal:

- Arbejde med differentierede indsatser, hvor ressourcer målrettes patienter med størst behov.
- Understøtte egenmestring og digitale løsninger for patienter med mindre behov for kontakt.
- Bidrage til mere sammenhængende patientforløb på tværs af sektorer.
- Udvikle og teste nye modeller for samarbejde mellem sygehuse, almen praksis og kommuner.
- Mindske ulighed i sundhed - både social og geografisk ulighed.
- Sikre datagrundlag og evaluering, der kan understøtte prioritering og skalering.
- Bidrage til forebyggelse og tidlig indsats, herunder i nye arenaer uden for sygehusene.

Samtidig bliver det centralt, at SDCO i højere grad bidrager til løsninger, der rækker ud over diabetes og kan anvendes bredere i arbejdet med kroniske sygdomme.

Perspektiv for sundhedsrådene

For sundhedsrådene betyder dette, at SDCO i den kommende periode ikke alene skal ses som en sygehusafdeling med en specialiseret viden, men som en strategisk samarbejdspartner i udviklingen af det samlede sundhedsvæsen.

Som en del af arbejdet med at udvikle en ansøgning om en ny bevilling, ønskes derfor en drøftelse i sundhedsrådet af, hvilken rolle og hvilke opgaver, SDCO bør varetage i en ny bevillingsperiode.

Der ønskes særligt en drøftelse af:

- Hvordan SDCO bedst kan understøtte samarbejdet mellem sektorer om diabetes?
 - F.eks. har SDCO udviklet koncept for patientuddannelse "Lev livet" for patienter med type 2 diabetes i kommunerne (se side 1 i bilag – Eksempler på projekter og indsatser fra første bevillingsperiode).
- Hvordan SDCO's arbejde med diabetes kan anvendes til at skabe udvikling på andre områder, herunder fx andre kroniske sygdomme?
 - Kan konceptet, som er beskrevet på side 1 i bilag – Eksempler på projekter og indsatser fra første bevillingsperiode. "En god start med type 2-diabetes" anvendes på andre sygdomsområder? Konceptet sikrer at ny-diagnosticerede patienter med type 2 diabetes får et rettidigt, sammenhængende og relevant opstartstilbud på tværs af almen praksis og kommune.
- Hvordan kan SDCO understøtte arbejdet i sundhedsrådene i Region Syddanmark?
 - Kort sagt hvordan spiller vi hinanden gode i forhold til at opdage og udvikle områder i samarbejdet mellem kommuner, almen praksis, sygehusene og hvordan kan SDCO og deres mange initiativer være til gavn for vores borgere med kroniske sygdomme?

Som inspiration vedlægges et bilag med eksempler på projekter, som SDCO har gennemført i første bevillingsperiode. Derudover vedlægges et overblik over de tre missioner og de indsatsområder, der pt. arbejdes med frem mod en endelig ansøgning til Novo Nordisk Fonden.

Udarbejdelsen af ansøgningen sker med flere fremsendelser til Novo Nordisk Fonden, idet ansøgningen bl.a. skal igennem fondens porteføljeboard samt et eksternt review hos internationale eksperter. Region Syddanmark får efter hver fremsendelse en tilbagemelding og mulighed for at tilpasse ansøgningen.

Regionsrådet forventes ved udgangen af 2026 at godkende ansøgningen inden den sendes til Novo Nordisk Fonden primo januar 2027.

Proces

Centerdirektør Jan Erik Henriksen og enhedsleder Arne Gårn, Steno Diabetes Center Odense, præsenterer centrets rolle og de fremtidige opgaver i en ny bevillingsperiode.

Indstilling

Det indstilles:

At SDCO's roller og opgaver i en ny bevillingsperiode i Region Syddanmark drøftes.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Drøftet.

Bilag

Bilag - Eksempler på projekter og indsatser fra første bevillingsperiode 13.04.2026.docx

Styrkepositioner v3.pptx

Procesplan - ansøgning om ny bevilling.pdf

Præsentation Sundhedsråd Sønderjylland

Punkt 11: Orientering om visions- og strategiproces på Sygehus Sønderjylland

25/43540

Resumé

Sundhedsråd Sønderjylland orienteres om den igangværende visions- og strategiproces på Sygehus Sønderjylland.

Sagsfremstilling

Sundhedsråd Sønderjylland fik på mødet den 24. februar 2026 en præsentation af Sygehus Sønderjylland og det øvrige sønderjyske sundhedsvæsen. Heri indgik en kort orientering om, at Sygehus Sønderjylland er i gang med en visions- og strategiproces. Sundhedsrådet efterspurgt en uddybende orientering på et senere tidspunkt, og den følger med denne sag.

Direktionen har i efteråret 2025 besluttet at igangsætte en visions- og strategiproces for sygehuset. Der er tale om en organisatorisk proces med at skabe en vision, der med en samlende fortælling sætter en fælles og klar retning for sygehuset frem mod 2030. Formålet er at skabe grundlaget for en fortsat styrkelse af sygehuset og at gøre det organisatorisk klar til at kunne bidrage ind i den transformation af sundhedsvæsenet, der er formuleret i sundhedsreformen og bliver konkretiseret af sundhedsrådet i nærsundhedsplanen.

Visions- og strategiprocesen er indledt med at indsamle viden gennem en SWOT-analyse (analyse af styrker, svagheder, muligheder og trusler). Der er gennemført 15 fokusgruppeinterviews med ca. 150 deltagere i perioden januar til februar 2026. Koncernledelsen, direktionen, chefgruppen, afsnitsledere, medarbejdere, FMU (sygehusets fælles samarbejdsudvalg), praktiserende læger, repræsentanter fra de sønderjyske kommuner og sygehusets udvalg for brugere og frivillige har været deltagere i analysen.

På baggrund af SWOT-analysen er der udarbejdet et visionsdokument med inddragelse af chefgruppen i marts til april 2026. Visionen skal skabe en samlende fortælling om, hvad sygehuset skal lykkes med frem mod 2030.

Den foreløbige vision med tilhørende visionære pejlemærker er:

Fra sygehus til sundhedsvæsen – Vi går forrest og er sammen om det nære

5 visionære pejlemærker:

- Vi er der, hvor der er brug for os
- Ét fælles sundhedsvæsen
- En handlekraftig organisation
- Et attraktivt fagligt fællesskab
- Et stærkt fundament for at lykkes

Visionen og de strategiske pejlemærker skal suppleres af et strategidokument, der med en konkret og handlingsorienteret plan viser, hvad der prioriteres og hvordan strategien realiseres. Det er i øjeblikket i proces på baggrund af input fra afdelingsledelserne, afdelingernes ledelsesgrupper og LMU'er (afdelingernes lokale samarbejdsudvalg).

Direktionen giver et oplæg om arbejdet på sundhedsrådets møde.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Punktet udsat.

Punkt 12: Orientering om mødekalender

25/58516

Resumé

Der orienteres om mødekalenderen for den resterende del af 2026.

Sagsfremstilling

Sundhedsrådets mødekalender for ordinære rådsmøder for den resterende del af 2026 er som følger:

- Tirsdag den 30. juni 2026
- Tirsdag den 4. august 2026 (reserveret eventuelt ekstraordinært møde)
- Tirsdag den 25. august 2026
- Tirsdag den 29. september 2026
- Tirsdag den 27. oktober 2026
- Tirsdag den 24. november 2026
- Tirsdag den 15. december 2026.

Alle møder finder sted fra kl. 8.00 til kl. 12.00.

I forbindelse med arbejdet med nærsundhedsplanen er der aftalt følgende:

- 13-13-seminar mandag den 31. august, kl. 13.00 til tirsdag den 1. september 2026, kl. 13.00
- Konference fredag den 6. november 2026, kl. 9.00-14.00.

Yderligere er der afsat tid til en besøgsrunde, som afvikles:

- Fredag den 29. maj 2026, kl. 9.00-14.00
- Fredag den 19. juni 2026, kl. 9.00-14.00
- Fredag den 4. september 2026, kl. 9.00-14.00
- Fredag den 23. oktober 2026, kl. 9.00-14.00.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Drøftet.

Mødet den 4. august 2026 udgår.

Punkt 13: Eventuelt

25/58516

Beslutning i Sundhedsråd Sønderjylland den 26-05-2026

Orienteret om kommunale embedsmænds adgang til FirstAgenda.

Orienteret om status for delingsaftaler.

Punkt 14: Underskriftsside

25/58516